

Sygn. akt I NKRS 17/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Adam Redzik (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania B. G.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2020 z dnia 8 lipca 2020 r. w

przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na cztery stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 479,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 2 marca 2021 r.,

uchyla zaskarżoną uchwałę w punkcie 2. co do B. G. i w tej części przekazuje sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.

UZASADNIENIE

I.

I.1. B. G. (dalej: Skarżąca), pismem z 9 września 2020 r., w ustawowym terminie wniosła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2020 z dnia 8 lipca 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do

pełnienia urzędu na cztery stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 479.

Na podstawie art. 44 ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (dalej: u.KRS) zaskarżyła ww. uchwałę w zakresie pkt 2. w części, w której Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS) postanowiła nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Prezydent RP) wniosku o powołanie Skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P.

Skarżąca wniosła o uchylenie ww. uchwały w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy KRS do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu odwołania Skarżąca podniosła m.in., że – tak samo jak kandydaci przedstawieni Prezydentowi RP w wniosku o powołanie, tj. E. T., E. M., A. W. i A. W. – posiada ona odpowiednie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, w tym wieloletnie doświadczenie, porównywalne z większością wskazanych kandydatów. Wskazała, że doświadczenie zawodowe było jedynym wymienionym w uzasadnieniu uchwały kryterium, które spowodowało, że KRS postanowiła nie rekomendować Skarżącej.

Jej zdaniem doszło w związku z tym do naruszenia art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 i art. 44 ust. 1 u.KRS przejawiającego się w braku wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji. Skarżąca wskazała, że spośród ww. kandydatów jedynie A. W. posiada dłuższy od niej ogólny i orzeczniczy staż pracy. E. T. ma krótszy od Skarżącej ogólny staż pracy, a orzeczniczy taki sam, ale wyłącznie w sądzie rejonowym, natomiast Skarżąca od 15 sierpnia 2016 r. orzeka w sądzie okręgowym. Z kolei E. M. i A. R. mają krótszy niż Skarżąca zarówno ogólny, jak i orzeczniczy staż pracy.

Mając to na uwadze Skarżąca podniosła, że brak wszechstronnego rozważenia sprawy w ww. zakresie doprowadził do przekroczenia granic swobodnego uznania, gdyż uwzględnione w tej procedurze nominacyjnej kryteria oceny nie zostały zastosowane w jednakowy sposób do wszystkich kandydatów, co stanowi o sprzeczności zaskarżonej uchwały z prawem i mogło mieć wpływ na wynik postępowania.

W tym kontekście Skarżąca dodała, że także w zakresie oceny wizytatora i oceny kolegium Sądu Apelacyjnego kryteria oceny nie zostały zastosowane w jednakowy sposób.

I.2. W piśmie z 30 stycznia 2020 r. Przewodniczący KRS przedstawił odpowiedź na odwołanie i w imieniu KRS wniósł o jego oddalenie w całości, jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

W uzasadnieniu podniesiono, że zarzuty zawarte w odwołaniu są bezzasadne, gdyż w przedmiotowym postępowaniu dochowano wszystkich wymagań proceduralnych, a Skarżąca nie wykazała, aby zaskarżona uchwała została wydana w sposób sprzeczny z prawem, co jest warunkiem skuteczności odwołania stosownie do art. 44 ust. 1 u.KRS.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS Przewodniczący KRS wskazał, że Rada nie ma możliwości szczegółowego omawiania wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach osobowych kandydatów, a pisemne motywy uchwały nie mogą być powtórzeniem całego zgromadzonego materiału, niemniej wszystkie dokumenty podlegały dogłębnej analizie i żaden z nich nie został pominięty. Podkreślono, że KRS dysponowała całościową wiedzą o wszystkich osobach kandydujących.

W odpowiedzi na zarzut naruszenia art. 35 ust. 2 u.KRS podniesiono, że dokonując oceny Skarżącej Rada nie miała wątpliwości, że spełnia ona, podobnie jak pozostali kandydaci, wymagania ustawowe do ubiegania się o stanowisko sędziego sądu okręgowego, co wynika wprost z uzasadnienia zaskarżonej uchwały. Wobec tego zadaniem KRS było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru tych osób, które spełniają wszystkie kryteria – oceniane łącznie – najpełniej i w najwyższym stopniu.

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały Rada podkreśliła, że miała na względzie wieloletnie doświadczenie zawodowe Skarżącej, przy czym było ono krótsze od doświadczenia zawodowego A. W. i porównywalnie długie – jak zauważyła w odwołaniu Skarżąca – do pozostałych przedstawionych Prezydentowi RP do powołania kandydatek. O decyzji KRS zadecydował całokształt okoliczności sprawy, w tym między innymi wieloletnie doświadczenie orzecznicze, zdobyte

podczas wykonywania obowiązków sędziego w sądzie rejonowym, ale było to jedno z kryteriów oceny kandydatów. Ponadto podkreślono, że katalog określony w art. 35 ust. 2 u.KRS nie ma charakteru wyczerpującego i poza wyeksponowaniem sformułowania „przede wszystkim”, doświadczenie zawodowe kandydatów w żadnym razie nie hierarchizuje innych przymiotów (cech, właściwości) którymi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o dane stanowisko. Co do samych kwalifikacji kandydatów zwrócono uwagę, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Wskazano, że z pewnością jednak nie można utożsamiać go tylko z wymogami stawianymi kandydatom w przepisach ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, gdyż te wyznaczają jedynie minimum standardów osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi w nim więc o uwzględnienie w ocenie kandydatów dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do pełnienia urzędu sędziowskiego.

Przewodniczący KRS poinformował również, że po podjęciu uchwały sędzia A. W. cofnął swoje zgłoszenie w przedmiotowym postępowaniu nominacyjnym, co powoduje nieobsadzenie jednego z czterech wolnych stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., objętych kontrolowanym postępowaniem nominacyjnym.

II.

Zaskarżona uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2020 z dnia 8 lipca 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na cztery stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 479, zapadła po przeprowadzeniu konkursu. Wskazaną uchwałą KRS postanowiła (w pkt 1.) przedstawić Prezydentowi RP wniosek o powołanie E. M., E. T., A. R. oraz A. W. do pełnienia urzędu na cztery stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., oraz (w pkt 2.) nie przedstawić Prezydentowi RP wniosku o powołanie m.in. Skarżącej do pełnienia urzędu na cztery stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P.

W uzasadnieniu uchwały KRS wskazała, że na cztery wolne stanowiska zgłosiło się 9 osób (ośmiu sędziów sądów rejonowych i notariusz). W celu

przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący KRS wyznaczył Zespół członków KRS (dalej: Zespół), zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych Zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Na posiedzeniu 7 lipca 2020 r. Zespół, po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i ich przeanalizowaniu, omówił kandydatury, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania członkowie Zespołu na Skarżącą nie oddali głosów „za” ani głosów „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się”, natomiast na E. M. oddali 2 głosy „za”, nie oddali głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”; na E. T. oddali 2 głosy „za”, nie oddali głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”; na A. R. oddali 2 głosy „za”, nie oddali głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”; na A. W. oddali 2 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, przy braku głosów „wstrzymujących się”. W wyniku powyższego głosowania Zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu KRS ww. kandydatów (z wyłączeniem Skarżącej).

Zaznaczono, że taki wniosek jest w pełni uzasadniony treścią załączonych ocen kwalifikacyjnych, informacjami dotyczącymi posiadanego przez kandydatów doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, opiniami przełożonych oraz opinią Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...]. Przedstawiając powyższe stanowisko, Zespół kierował się dyspozycją art. 35 u.KRS, a w uzasadnieniu podkreślono m.in., że rekomendowani kandydaci posiadają rozległą, stale pogłębianą wiedzę prawniczą, popartą wieloletnim doświadczeniem zawodowym, zdobytym podczas wykonywania obowiązków sędziego sądu rejonowego, a także pełnienia funkcji administracyjnych w sądownictwie powszechnym.

Stanowisko Zespołu stanowiło podstawę dalszego procedowania przed KRS, która stwierdziła, że kandydaci spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 63 § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Następnie wskazano, że podejmując uchwałę KRS kierowała się także kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS, w tym ocenami kwalifikacyjnymi i doświadczeniem zawodowym kandydatów.

Krajowa Rada Sądownictwa zaznaczyła, że po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy, podzieliła stanowisko Zespołu i uznała, że Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o powołanie ww. osób.

W dalszej części uzasadnienia przywołane zostały krótkie opisy kwalifikacji i doświadczenia kandydatów wraz z informacją o dotyczących ich ocenach wizytatorów.

Odnosząc się do charakterystyk kandydatów rekomendowanych przez KRS wskazano, że przy podejmowaniu decyzji Rada kierowała się ocenami kwalifikacji oraz doświadczeniem zawodowym. Osoby przedstawione do powołania posiadają rozległą, stale pogłębianą wiedzę prawniczą, popartą wieloletnim doświadczeniem zawodowym zdobytym podczas wykonywania obowiązków sędziego sądu rejonowego, a także pełnienia funkcji administracyjnych w sądownictwie powszechnym. Wysokie kwalifikacje merytoryczne E. M. znajdują odzwierciedlenie w pozytywnej ocenie jej pracy, a także w opiniach służbowych, wystawionych przez Prezesa Sądu Rejonowego w P. i Prezesa Sądu Okręgowego w P., którzy podkreślają, że kandydatka w realizacji obowiązków sędziowskich wykazuje duże zaangażowanie, sumienność i rzetelność. Prezentuje również wysoką kulturę osobistą dzięki czemu współpraca z sędziami oraz pozostałymi współpracownikami układa się bezkonfliktowo. Równie wysokie kwalifikacje merytoryczne E. T. znajdują odzwierciedlenie w pozytywnej ocenie jej pracy przez Prezesa Sądu Rejonowego w P. i Prezesa Sądu Okręgowego w P., którzy uznali, że opiniowana dała się poznać jako orzecznik niezwykle pracowity, skrupulatny i obowiązkowy, wyróżniający się sumiennością i pracowitością oraz zdecydowaniem w podejmowaniu decyzji. Postawa moralna kandydatki, a także stosunek do współpracowników i interesantów nie budziły żadnych zastrzeżeń. A. W. w opiniach Prezesa Sądu Rejonowego w P. i Prezesa Sądu Okręgowego w P. wykazuje się dużym zaangażowaniem w jak najlepszą realizację obowiązków sędziowskich. Natomiast wysokie kwalifikacje merytoryczne A. W. znajdują odzwierciedlenie w opiniach służbowych, wystawionych przez Prezesa Sądu Rejonowego w P. i Prezesa Sądu Okręgowego w P., którzy wskazują, że kandydat posiada duże doświadczenie, głównie z zakresu spraw gospodarczych. Bardzo dobrze wywiązywał się z powierzonych mu funkcji. Wykazuje się umiejętnością łączenia obowiązków

orzeczniczych i administracyjnych, związanych z pomocą w nadzorowaniu i organizacji spraw w Wydziale. Opiniowany jest sędzią pracowitym, odpowiedzialnym i obowiązkowym, a jednocześnie charakteryzuje się rozważą i opanowaniem. Do tego jest bardzo dobrze przygotowany pod względem merytorycznym a także organizacyjnym. Jest sumienny, pracowity i wyważony. Pomimo negatywnej oceny sędziego wizytatora, KRS postanowiła poprzeć kandydaturę A. W. ze względu na bardzo pozytywne opinie przełożonych oraz najdłuższy (w gronie kandydatów w tym konkursie) staż na stanowisku sędziego, a przy tym największe doświadczenie w orzekaniu w sprawach gospodarczych, co ma istotne znaczenie przy wyborze najodpowiedniejszego kandydata do pełnienia urzędu w pionie gospodarczym.

Następnie wskazano, że pozostali kandydaci (m.in. Skarżąca) posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, jednak nie spełniają wszystkich kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP do powołania. Posiadają oni, między innymi, krótszy staż orzeczniczy od przedstawionych do powołania kandydatów.

Kandydaturę Skarżącej przedstawiono w następujący sposób:

B. G. urodziła się 11 października 1974 r. W 1998 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie (...) w P. z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. W latach 1994-1995 pracowała w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. na stanowisku referenta, a następnie w Urzędzie Gminy w K. na stanowisku robotnika gospodarczego. W latach 1997-1998 była zatrudniona w Urzędzie Wojewódzkim w P. na stanowisku referenta prawnego. W latach 1999-2001 pracowała w Szpitalu Specjalistycznym w P. na stanowisku kierownika działu. W latach 2001-2003 była zatrudniona na stanowisku prawnika w „A” w P. Po odbyciu w latach 2000-2003 pozaetatowej aplikacji sądowej, w 2003 r. złożyła egzamin sędziowski z łącznym wynikiem dobrym. 21 lipca 2003 r. została mianowana asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w P. Powierzone obowiązki orzecznicze wykonywała początkowo w VII Wydziale Grodzkim, a następnie w I Wydziale Cywilnym tego Sądu. Postanowieniem Prezydenta RP z 20 lipca 2007 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w P.

Orzekała w V Wydziale Gospodarczym tego Sądu. W latach 2013-2016 wielokrotnie orzekała w ramach jednorazowych delegacji w X Wydziale Gospodarczo-Odwoławczym Sądu Okręgowego w P. Kolejnymi decyzjami Ministra Sprawiedliwości od 15 sierpnia 2016 r. została delegowana do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w P., zaś decyzją z 2 sierpnia 2018 r. delegacja została przedłużona na czas nieokreślony. Orzeka w X Wydziale Gospodarczym-Odwoławczym tego Sądu. Brała udział w licznych konferencjach, warsztatach prawniczych i szkoleniach zawodowych z zakresu prawa cywilnego, organizowanych między innymi przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.

Ocenę kwalifikacji Skarżącej sporządził T.C. – sędzia wizytator ds. gospodarczych Sądu Apelacyjnego w (...). Sędzia wizytator podkreślił, że z przedstawionych danych statystycznych wynika, że w ocenianym okresie kandydatka rozpoznawała średnio 28 spraw miesięcznie we wszystkich kategoriach, podczas gdy średnio sędzia w Wydziale rozpoznawał 21 spraw. Dane dotyczące stabilności orzecznictwa są – w ocenie opiniującego – również bardzo dobre. Sędzia wizytator uznał, że dane te potwierdzają dużą stabilność orzecznictwa opiniowanej. W zakresie terminowości sporządzania uzasadnień sędzia wizytator podkreślił, że wszystkie uzasadnienia zostały sporządzone w ustawowym terminie. Jakość uzasadnień orzeczeń sporządzonych przez kandydatkę ocenił bardzo pozytywnie. W opinii Prezesa Sądu Rejonowego w P. i Prezesa Sądu Okręgowego w P. kandydatka dała się poznać jako orzecznik niezwykle pracowity, skrupulatny i obowiązkowy, wyróżniający się sumiennością i dociekliwością oraz zdecydowaniem w podejmowaniu decyzji. Jest osobą stanowczą i konsekwentną w działaniu, cechuje ją rozwaga i opanowanie. Podsumowując sędzia wizytator uznał, że kandydatka wykonuje swoje obowiązki w sposób wzorowy i nie budzący żadnych zastrzeżeń. Skarżąca jest – w ocenie sędziego wizytatora – przygotowana w stopniu wzorowym do powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego.

Następnie dodano, że KRS postanowiła nie przedstawiać Prezydentowi RP wniosku o powołanie Skarżącej. Rada miała na względzie doświadczenie zawodowe kandydatki, które choć wieloletnie, to jest jednak krótsze od doświadczenia przedstawionych do powołania kandydatów.

W ocenie Rady wszyscy uczestnicy postępowania spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru, a zatem zadaniem KRS było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru tych osób, które spełniają wszystkie kryteria – oceniane łącznie – najpełniej i w najwyższym stopniu. Wprawdzie prawie wszyscy kandydaci posiadają wieloletnie doświadczenie orzecznicze na stanowisku sędziego sądu rejonowego, jednak KRS nie mogła pominąć, że rekomendowanych kandydatów cechuje najdłuższy staż orzecniczy. Rada oceniła, że wszystkie przymioty wybranych kandydatów w połączeniu z opiniami o ich pracy oraz podnoszeniem kwalifikacji zawodowych zasługują na szczególne wyróżnienie, a tym samym powodują, że kandydaci ci spełniają najpełniej, oceniane łącznie, wszystkie kryteria wyboru w tym konkursie i dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzecznich na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P.

W dalszej części uzasadnienia uchwały zaznaczono, że KRS uwzględniła także opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...). Przytoczono, że Kolegium zaopiniowało: Skarżącą – pozytywnie oddając 6 głosów „ocena wzorowa”, E. M. – pozytywnie oddając 6 głosów „ocena wzorowa”, E. T. – pozytywnie oddając 6 głosów „ocena dobra”, A. R. – pozytywnie oddając 3 głosy „ocena wzorowa”, 3 głosy „ocena bardzo dobra”, A. W. jednogłośnie negatywnie.

W nawiązaniu do przedstawionej opinii wyjaśniono, że KRS zdecydowała o przedstawieniu Prezydentowi RP A. W., pomimo negatywnej opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...], ze względu na jego wysokie kwalifikacje merytoryczne znajdujące odzwierciedlenie w opiniach służbowych wystawionych przez Prezesa Sądu Rejonowego w P. i Prezesa Sądu Okręgowego w P., którzy wskazują, że kandydat posiada duże doświadczenie, głównie z zakresu spraw gospodarczych. Bardzo dobrze wywiązywał się z powierzonych mu funkcji. Wykazuje się umiejętnością łączenia obowiązków orzecznich i administracyjnych związanych z pomocą w nadzorowaniu i organizacji spraw w Wydziale. Opiniowany jest sędzią pracowitym, odpowiedzialnym i obowiązkowym, a jednocześnie charakteryzuje się rozważą i opanowaniem. Do tego jest bardzo dobrze przygotowany pod względem merytorycznym a także organizacyjnym. Jest sumienny, pracowity i wyważony. Ponadto ma najdłuższy staż

na stanowisku sędziego, a przy tym największe doświadczenie w orzekaniu w sprawach gospodarczych, co ma istotne znaczenie przy wyborze najodpowiedniejszego kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego pionu gospodarczego.

Dalej odnotowano, że podczas posiedzenia 25 października 2019 r. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Apelacji (...) podjęło uchwałę o wstrzymaniu się z opiniowaniem kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie. Zgodnie z art. 35 ust. 3 u.KRS brak oceny kandydatów przez właściwe zgromadzenie ogólnie sędziów nie stanowi przeszkody do przeprowadzenia postępowania nominacyjnego.

Podsumowując wskazano, że o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie E. M., E. T., A. R. i A. W. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności wieloletnie doświadczenie orzecznicze, zdobyte podczas wykonywania obowiązków sędziego w sądzie rejonowym, pozytywna ocena ich pracy i kwalifikacji zawodowych oraz opinie przełożonych, a także pozytywne opinie Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...), jak też stałe pogłębianie wiedzy i umiejętności w ramach doskonalenia zawodowego. W ocenie Rady kandydaci przedstawieni do powołania prezentują bardzo wysoki poziom wiedzy prawniczej, a także cechy osobowościowe, predestynujące do objęcia urzędu sędziego Sądu Okręgowego w P.

W trakcie posiedzenia KRS 8 lipca 2020 r. na: Skarżącą oddano 5 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, przy 9 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego nie uzyskała ona wymaganej bezwzględnej większości głosów; E. M. oddano 14 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”, w rezultacie czego uzyskała ona wymaganą bezwzględną większość głosów; E. T. oddano 11 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw”, przy 4 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego uzyskała ona wymaganą bezwzględną większość głosów; A. R. oddano 15 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw” ani „wstrzymujących się”, w rezultacie czego uzyskała ona wymaganą bezwzględną większość głosów; A. W. oddano 8 głosów „za”, 6 głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”, w rezultacie czego uzyskał on wymaganą bezwzględną większość głosów. Mając na uwadze przytoczone wyniki głosowania, KRS podjęła zaskarżoną uchwałę.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

III.1. Możliwość wniesienia przez uczestnika tzw. postępowania nominacyjnego odwołania do Sądu Najwyższego od uchwały w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku(-ów) o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przewiduje art. 44 ust. 1 u.KRS.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 u.KRS, postępowanie przed Sądem Najwyższym w sprawie z takiego odwołania powinno się toczyć według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej (z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. przewidującego tzw. przymus adwokacko-radcowski). Utrwalony jest pogląd, że wymienione przepisy należy w tym przypadku stosować odpowiednio (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2019 r., I NO 78/19).

Treść norm interpretowanych z art. 44 u.KRS, przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, jak również przepisów Konstytucji RP dotyczących prawa do sądu (art. 45 Konstytucji RP) oraz powoływania sędziów (art. 179 Konstytucji RP) wyznacza zakres, w jakim Sąd Najwyższy rozpoznaje przedstawioną mu sprawę (bada zaskarżoną uchwałę KRS). Sąd Najwyższy rozpoznaje więc odwołanie w granicach zaskarżenia oraz w granicach wskazanych podstaw (art. 398¹³ k.p.c.; zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r., I NO 8/19), badając sprzeczność uchwały KRS z prawem (art. 44 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 398³ § 1 k.p.c.), zarówno z przepisami prawa materialnego, jak i przepisami postępowania, o ile ich naruszenie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (np. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

III.2. Jednym z najważniejszych przepisów regulujących postępowanie nominacyjne prowadzone przez KRS są przepisy wskazane przez Skarżącą w podniesionych przez nią zarzutach. Zgodnie z art. 33 ust. 1 u.KRS w sprawach indywidualnych KRS podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Ustawodawca wyposażył

KRS (Przewodniczącego Rady) w uprawnienia umożliwiające zgromadzenie pełnego i adekwatnego do danego postępowania materiału dowodowego, tj. zwrócenia się o przedstawienie akt osobowych, zarządzenie uzupełnienia dokumentacji (art. 30 u.KRS), żądanie osobistego stawiennictwa lub złożenia wyjaśnień (art. 33 ust. 2 u.KRS).

W swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy wskazał, że nakaz podjęcia uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że KRS nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego z: 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; 22 maja 2012 r., III KRS 14/12; 15 lutego 2019 r., I NO 14/19; 27 września 2017 r., I NO 78/19).

Wszechstronnemu rozważeniu sprawy służy również takie ukształtowanie postępowania przed KRS, że jednym z jego etapów jest opracowanie sprawy i zajęcie stanowiska przez Zespół (art. 31, art. 34 i 35 u.KRS). W art. 35 ust. 2 u.KRS ustawodawca wymienił kryteria, jakimi powinien kierować się Zespół przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście. Zgodnie z tym przepisem, Zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: doświadczenie zawodowe (w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa), dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Przy tym brak tych dokumentów, nie stanowi przeszkody do opracowania listy rekomendowanych kandydatów.

W realiach sprawy KRS wskazała na kryterium doświadczenia zawodowego. Kryterium to nie może być jednak oderwane od innych. Jeżeli jest ograniczone tylko do długości stażu, to może mieć charakter dyskryminujący. Kryterium doświadczenia zawodowego w postępowaniach awansowych winno być brane pod uwagę wspólnie z elementami takimi, jak m.in. jakość orzekania, rodzaj spraw w referencie sędziego, a także delegowanie do sądu wyższego rzędu. Wszystkie te

elementy wpływają na ocenę doświadczenia zawodowego. Ocenie doświadczenia zawodowego służy też opinia kolegium sądu oraz sędziego wizytatora.

W kwestii wskazywania przez KRS kryteriów i ich realizacji przez Radę wypowiadał się wielokrotnie Sąd Najwyższy. W wyroku z 30 grudnia 2020 r. (I NO 7/20) wskazał m.in., że sposób zastosowania kryteriów ustawowych nie jest dowolny. Krajowa Rada Sądownictwa jest jedynym i wyłącznym konstytucyjnym organem państwa, który nominuje kandydatów do powołania przez Prezydenta RP na urząd sędziego, ale w procedurze i według kryteriów ustawowych. Rada przeprowadzając postępowanie winna wskazać sposób zastosowania kryteriów oraz zastosowane kryteria wiodące. To KRS uczyniła w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały. Rada powinna być jednak konsekwentna, a obranych kryteriów nie stosować w oderwaniu od innych kryteriów, gdyż te często warunkują właściwe zastosowanie wskazanych kryteriów wiodących.

W ocenie Sądu Najwyższego sposób zastosowania przez KRS kryteriów w rozpoznawanej sprawie dowodzi, że w postępowaniu przed KRS nie doszło do wszechstronnego rozważenia sprawy, a tym samym zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS jest zasadny. W świetle powyższego uzasadnione podstawy znajduje też zarzut naruszenia przez zespół KRS art. 35 ust. 2 u.KRS.

III.3. Rozpoznając sprawę Sąd Najwyższy uznał, że należy rozważyć kwestię prawomocności uchwały Rady. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 6 września 2019 r. (I NO 99/19), w świetle uregulowań art. 43 ust. 1 i 2 oraz art. 44a u.KRS uchwała KRS uprawomocnia się w całości wówczas, gdy nikt z uczestników postępowania nie zaskarżył jej w terminie do Sądu Najwyższego lub gdy odwołania nie zostały przez Sąd Najwyższy uwzględnione. Dopiero taką, prawomocną uchwałę KRS przekazuje Prezydentowi RP. Do uchwały KRS dołącza całą dokumentację postępowania w sprawie (art. 44a u.KRS). W świetle Konstytucji RP oraz ustawy o KRS Prezydent RP podejmuje zawsze samodzielną i ostateczną decyzję o powołaniu sędziego spośród osób nominowanych przez KRS, czyli objętych wnioskiem KRS o powołanie sędziego. Przed powołaniem sędziego Prezydent RP może zwrócić się do KRS z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 45 ust. 2 ustawy o KRS) albo samodzielnie odmówić powołania.

Jak wyżej wskazano, po podjęciu uchwały przez KRS, ale przed jej uprawomocnieniem się, a konkretnie przed upływem terminu do wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego przez uczestników postępowania, jeden z nominowanych przez KRS kandydatów wycofał swoje zgłoszenie. Jest to o tyle istotne, że Skarżąca w momencie wnoszenia odwołania od uchwały KRS o fakcie cofnięcia owego zgłoszenia wiedziała. Mogło to w istotny sposób wpłynąć na sformułowany przez Skarżącą zakres zaskarżenia uchwały, czyli zaskarżenie jej tylko w punkcie 2, w części dotyczącej B. G.

Z treści odwołania, jak i z odpowiedzi KRS na odwołanie wynika, że zarówno Skarżąca, jak i KRS stoją na stanowisku, że fakt wycofania zgłoszenia przez jednego z nominowanych przed uprawomocnieniem się uchwały skutkuje tym, że w postępowaniu jedno ze stanowisk nie zostało obsadzone. Pomijając fakt, że KRS nie obsadza stanowisk, ale nominuje kandydatów do powołania na urząd sędziego, to nie ulega wątpliwości, że jeden z nominowanych wycofał zgłoszenie, a tym samym spowodował, że liczba nominowanych, czyli wskazanych Prezydentowi RP w uchwale kandydatów do powołania na urząd sędziego, zmniejszyła się do trzech, a zatem liczby mniejszej niż liczba ogłoszonych wolnych stanowisk sędziego w obwieszczeniu inicjującym postępowanie przed KRS.

W rozpoznawanej sprawie Skarżąca mogła uznać, że nie posiada interesu w zaskarżeniu uchwały w części nie odnoszącej się do niej. Jest to zgodne z wieloma orzeczeniami Sądu Najwyższego, w których podniesiono, że uczestnik postępowania nie ma interesu w zaskarżaniu uchwał KRS w części wskazującej kandydatów do powołania przez Prezydenta RP na urząd sędziego, choćby dotyczyła stanowiska sędziego, o które ona się ubiega (wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2019 r., I NO 99/19; analogicznie m.in. wyrok Sądu Najwyższego z: 29 lipca 2019 r., I NO 89/19; 24 lipca 2019 r., I NO 86/19; 27 marca 2019 r., I NO 59/18; 4 grudnia 2009 r., III KRS 19/09, oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 8 września 2010 r., III SO 5/10). W judykatach tych Sąd Najwyższy wskazał też, że żaden przepis ustawy o KRS nie przyznaje uprawnień do zaskarżenia uchwały w części rozstrzygającej o innej osobie bądź innych osobach, ani o miejscach nieobsadzonych. Wskazano też na treść art. 44a u.KRS, który nie rozstrzyga czy Rada przedstawia Prezydentowi RP uchwałę zawierającą wniosek o powołanie

mniejszej, równej czy większej liczby kandydatów na urząd sędziego niż objęta obwieszczeniem. We wskazanym wyroku Sądu Najwyższego z 6 września 2019 r. podniesiono też, że obwieszczenie inicjujące postępowanie nominacyjne ma charakter materialno-techniczny i nie jest źródłem prawa ani aktem administracyjnym, lecz źródłem wiedzy o potrzebach osobowych wymiaru sprawiedliwości.

III.4. W świetle powyższego, mając na uwadze, że podniesione zarzuty znajdują uzasadnienie, a interes Skarżącej jest zabezpieczony zakresem zaskarżenia, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w punkcie 2. co do B. G. i w tej części przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.